

Promjene u oporezivanju lokalnim porezima

mr. sc. Mirjana Mahović Komljenović

U Narodnim novinama br. 114/2023 od 4. listopada 2023. godine donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnim porezima, kojim se uređuje sustav lokalnih poreza kao jedan od izvora financiranja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Izmijenjene odredbe Zakona o lokalnim porezima, usmjerene su na povećanje fiskalne autonomije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, vodeći računa o Europskoj povelji o lokalnoj samoupravi prema kojoj najmanje dio prihoda lokalnih jedinica mora proizlaziti iz lokalnih poreza i naknada čije porezne stope utvrđuju same lokalne jedinice.

Iako Zakon o lokalnim porezima stupa na snagu 1. siječnja 2024. godine, pojedine izmijenjene odredbe iz Zakona, počele su se već primjenjivati u listopadu 2023. godine radi propisanih dužnosti prema kojima su predstavnička tijela jedinice lokalne samouprave dužna donijeti Odluku kojom će se utvrditi visina viših i nižih poreznih stopa za godišnji porez na dohodak te objaviti u Narodnim novinama i to najkasnije do kraja 2023. godine, Odluku kojom se stavljaju van snage odluka o prirezu porezu na dohodak koji se ukida te Odluku kojom se propisuju lokalni porezi (ako predstavničko tijelo ima potrebu mijenjati ili donijeti novu Odluku o lokalnim porezima), i to najkasnije do 15. prosinca 2023. godine. Više o navedenim izmjenama, može se pročitati u nastavku članka.

1. Uvod

U Republici Hrvatskoj je od 2017. godine provedeno je više krugova poreznih reformi koje su sve imale za cilj porezno rasterećenje kako građana tako i gospodarstva. Reforma poreznog sustava i dalje se nastavlja, radi čega je u **Narodnim novinama br. 114/23 od 4. listopada 2023. godine** objavljena izmjena i dopuna devet zakonskih propisa koji su u nadležnosti Porezne uprave a koji su važni za poslovanje pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju gospodarsku djelatnost. Nadalje, predložene porezne izmjene usmjerene su i na povećanje životnog standarda građana na način da se povećaju niže neto plaće radnika a time i njihova kupovna moć, očuva gospodarski rast kao i povećava fiskalna autonomija jedinica lokalne samouprave.

Naime, radi povećanja autonomije lokalnih vlasti i smanjenja ovisnosti jedinica lokalne samouprave o prijenosima središnje države te pojednostavljivanja sustava oporezivanja dohotka, u poreznom paketu su osim Zakona o lokalnim porezima, izmijenjeni i drugi porezni zakoni vezanih uz oporezivanje dohotka i to: Zakon o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 115/16. – 115/22.), kao i Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Nar. nov., br. 127/17.–151/22.), kojim se uređuju izvori sredstava i financiranje poslova iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, raspodjela prihoda od poreza na dohodak,

fiskalno izravnaje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te financiranje decentraliziranih funkcija.

Stoga su izmjene Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, bile potrebne radi usklađenja načina izračuna sredstava fiskalnog izravnaja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s izmjenama Zakona o porezu na dohodak i izmjenama Zakona o lokalnim porezima.

2. Zakon o lokalnim porezima – ocjena stanja

Zakon o lokalnim porezima (Nar. nov., br. 115/16., 101/17. i 114/22., u daljnjem tekstu: Zakon), kojim se uređuje sustav i naplata lokalnih poreza, kao jedan od izvora financiranja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, donijet je u sklopu porezne reforme krajem 2016. godine, na način da je većina odredbi o lokalnim porezima preuzeta iz Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Nar. nov., br. 117/93.–100/15.). Prema izmijenjenim odredbama krajem 2022. godine, Zakon je prilagođen uvođenju eura kao službene valute u RH, na način da su iznosi u kunama primjenom srednjeg tečaja konverzije (1 euro = 7,53450 kn) uz primjenu općih pravila za preračunavanje i zaokruživanje, pretvoreni u eure.

Zakonom o lokalnim porezima propisani su:

- porezi jedinica područne (regionalne) samouprave, te
- porezi jedinica lokalne samouprave.

Jedinice lokalne samouprave su općine i gradovi, dok jedinice područne (regionalne) samouprave su županije, a Grad Zagreb, kao glavni grad RH je posebna i jedinstvena teritorijalna i upravna cjelina kojoj se ustrojstvo uređuje Zakonom o Gradu Zagrebu (Nar. nov., br. 62/01. – 144/20.).

Prema čl. 3. Zakona, **vrste poreza koje mogu vlastitim odlukama propisivati jedinice područne (regionalne) samouprave** su:

- 1) porez na nasljedstva i darove
- 2) porez na cestovna motorna vozila
- 3) porez na plovila
- 4) porez na automate za zabavne igre.

Vrste lokalnih poreza koje mogu vlastitim odlukama propisivati jedinice lokalne samouprave—općine i gradovi, utvrđeni su čl. 20. st. 1. Zakona i to su:

- 1) prirez poreza na dohodak,
- 2) porez na potrošnju,
- 3) porez na kuće za odmor te
- 4) porez na korištenje javnih površina.

Svaka jedinica lokalne samouprave samostalno odlučuje o uvođenju obveze plaćanja lokalnih poreza, te ih može ali i ne mora uvesti. Ako odluči uvesti neki od navedenih lokalnih poreza, porez na kuće za odmor te porez na korištenje javnih površina su godišnji porezi koji se utvrđuju periodički odnosno u tekućoj godini za tu godinu, a za koje porezno tijelo donosi porezno rješenje. No, prirez porezu na dohodak i porez na potrošnju su vrste poreza koji se utvrđuju mjesečno podnošenjem propisanih obrazaca koje su porezni obveznici dužni u propisanim rokovima dostavljati ispostavi Porezne uprave (dalje: PU) prema sjedištu za pravne te prebivalištu ili uobičajenom boravištu za fizičke osobe ili poreznom tijelu općina ili gradova.

ističemo...

Prema izmijenjenim odredbama Zakona (Nar. nov.br. 114/23.), sve vrste poreza koje propisuju jedinice područne (regionalne) samouprave se mijenjaju dok se kod poreza koje donose gradovi i općine, mijenja samo visina utvrđivanja poreza na kuće za odmor te ukida prirez porez na dohodak na sve izvore ostvarenog dohotka fizičkih osoba. Odredbe o načinu utvrđivanja poreza na potrošnju te poreza na korištenje javnih površina ostaju nepromijenjene.

Prema tome, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave svojom odlukom i nadalje utvrđuje:

- za potrebe plaćanja poreza na potrošnju—visinu stope poreza na potrošnju i nadležno porezno tijelo za utvrđivanje i naplatu poreza, te
- za potrebe plaćanja poreza na korištenje javnih površina—što se smatra javnom površinom, visinu, način i uvjete plaćanja poreza na korištenje javnih površina, kao i nadležno porezno tijelo za utvrđivanje i naplatu poreza.

3. Ukidanje prireza prema izmjenama Zakona o lokalnim porezima

Već je naglašeno da je oporezivanje dohotka kojeg ostvaruju fizičke osobe u RH, osim Zakonom o porezu na dohodak, uređeno i Zakonom o lokalnim porezima koji jedinicama lokalne samouprave daje moguć-

nost da obveznicima poreza na dohodak sa svoga područja odlukom propišu obvezu obračunavanja i plaćanja prireza porezu na dohodak.

Međutim, radi raspodjele prihoda od poreza na dohodak, fiskalnog izravnjanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te financiranja decentraliziranih funkcija, donesene su i izmjene Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prirez porezu na dohodak je najznačajniji izvor prihoda jedinica lokalne samouprave, pri čemu su gradovi i općine mogli samostalno odlučivati o njegovu uvođenju kao i o visini stope unutar zakonom propisanog raspona.

Prema dostupnim podacima koje je na e-Savjetovanju objavila Vlada RH, za 2022. godinu, mogućnost dodatnog obračunavanja prireza porezu na dohodak, iskoristilo je 55% jedinica lokalne samouprave. Nadalje, a prema utvrđenim izvorima prihoda, vidljivo je da jedinice lokalne samouprave imaju nisku fiskalnu autonomiju, budući mogu utjecati tek na visinu prihoda ostvarenu od prireza porezu na dohodak.

Na temelju zakonskih odredbi, porez na dohodak i prirez porezu na dohodak se utvrđuju i plaćaju istovremeno, a što je bilo nepraktično i služeno za primjenu. Stoga se izmjenama Zakona, ujedinjuju ta dva javna davanja, u jedno davanje na način da se ukida obveza plaćanja prireza porezu na dohodak.

ističemo...

Prema tome, kako bi se pojednostavnio sustav i utvrdilo oporezivanje primjenom samo jedne porezne stope na dohotke koje ostvaruju fizičke osobe, na način da se dva javna davanja koja se ubiru zajedno, ujedinje u jedno davanje, ukida se prirez koji se plaćao na utvrđeni iznos poreza na dohodak.

Međutim, kako bi se radi ukidanja prireza porezu na dohodak, zadržala željena razina prihoda, istovremeno se omogućuje jedinicama lokalne samouprave, da u svojim Odlukama propišu visinu poreznih stopa za godišnje dohotke a u granicama utvrđenim Zakonom o porezu na dohodak i ovisno o broju stanovnika.

Na taj način želi se povećati fiskalna autonomija jedinica lokalne samouprave u RH, a kakvu ima većina zemalja u svijetu, jer će lokalne jedinice moći samostalno svojim odlukama, upravljati visinom poreznih stopa za dohotke koje ostvaruju fizičke osobe.

Navedeno je u skladu s čl. 9. toč. 3. Europske povelje o lokalnoj samoupravi, prema kojoj najmanje dio prihoda lokalnih jedinica mora proizlaziti iz lokalnih poreza i naknada, čije stope, u granicama utvrđenim zakonom, određuju same lokalne jedinice.

4. Povećanje iznosa godišnje i mjesečne porezne osnovice

Prema izmjenama čl. 19. Zakona o porezu na dohodak, godišnji porez na dohodak plaća po nižoj poreznoj stopi ali na povećanu **godišnju poreznu osnovicu do visine 50.400,00 eura** umjesto dosadašnjih 47.780,28 eura, te po višoj poreznoj stopi na dio porezne osnovice koja prelazi iznos od 50.400,00 eura.

Prema izmjenama čl. 24. Zakona o porezu na dohodak, povećava se i **mjesečni iznos porezne osnovice** na koju se obračunava predjuma poreza na dohodak od nesamostalnog rada, primjenom niže porezne stope na mjesečnu poreznu osnovicu **do visine 4.200,00 eura** umjesto dosadašnjih 3.981,68 eura, te više porezne stope na mjesečnu poreznu osnovicu koji prelazi iznos od 4.200,00 eura.

Tabela br. 1.–

Godišnja porezna osnovica od 1.siječnja 2024. godine

Porezne stope	Ako predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave NE DONESE ODLUKU	Godišnja porezna osnovica do 31.12.2023.	Godišnja porezna osnovica Od 1.1.2024.
Niža	20%	do 47.780,28 eura	do 50.400,00 eura
Viša	30%	od 47.780,28 eura	iznad 50.400 eura

Tabela br. 2. –

Mjesečna porezna osnovica od 1.siječnja 2024. godine

Porezne stope	Ako predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave NE DONESE ODLUKU	Mjesečna porezna osnovica do 31.12.2023.	Mjesečna porezna osnovica od 1.1.2024.
Niža	20%	do 3.981,68 eura	do 4.200,00 eura
Viša	30%	od 3.981,68 eura	iznad 4.200,00 eura

Prema navedenom, pri obračunu mjesečnog predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada, primjenjuju se viša i niža porezna stopu koju određuje predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave u granicama propisanom Zakonom o porezu na dohodak i to donošenjem vlastite Odluke.

5. Više i niže stope poreza na dohodak koje mogu propisati gradovi i općine

Prema novom čl. 19.a Zakona o porezu na dohodak, predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave može svojom odlukom propisati visine poreznih stopa u granicama propisanim Zakonom, koje su u odnosu na važeće stope poreza na dohodak, uvećane za maksimalni mogući prirez, a što je prikazano u tabeli u nastavku.

Tabela 3. – Niže i više stope poreza na dohodak

Broj stanovnika općine / grada	Niža stopa poreza na dohodak u granicama od	Viša stopa poreza na dohodak u granicama od
Općina	15% do 22%	25% do 33%
grad s manje od 30.000 stanovnika	15% do 22,40%	25% do 33,60%
grad s više od 30.000 stanovnika	15% do 23%	25% do 34,50%
Grad Zagreb	15% do 23,60%	25% do 35,40%

Općine koje su do sada mogle propisati prirez porezu na dohodak od 10%, moći će odrediti stopu poreza na dohodak od 15% do 22% za nižu stopu i 25% do 33% posto za višu.

Primjer izračuna:

- niža stopa poreza na dohodak $20\% \times \text{stopa prireza } 10\% = 22\%$;
- viša stopa poreza na dohodak $30\% \times \text{stopa prireza } 10\% = 33\%$.

Za gradove do 30 tisuća stanovnika, koji su mogli propisati prirez porezu na dohodak do 12%, novi raspon određivanja poreza na dohodak je između 15% i 22,4 % za nižu stopu i 25% i 33,6 % za višu stopu.

Za gradove s više od 30 tisuća stanovnika koji su do sada mogli imati prirez do 15%, raspon poreznih stopa je od 15% do 23,6% za nižu stopu te 25% i 34,5% za višu stopu.

Za Grad Zagreb u kojem propisana stopa prireza iznosi 18%, raspon u kojem može odrediti nižu stopu poreza na dohodak je od 15% do 23,6 %, a višu od 25% do 34,50%.

Prema navedenim izmjenama zakonskih odredbi, raspon više i niže stope poreza na dohodak, ovisi o veličini jedinice lokalne samouprave.

Budući su prihodi radi ukidanja prireza porezu na dohodak manji, na taj način se gradovima i općinama omogućuje da zadrže željenu razinu prihoda, a da pri tom porezni obveznici ne budu u financijski nepovoljnijem položaju.

6. Odluka predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave

Nižu i višu stopu poreza za dohotke koji nisu konačni, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave utvrđuje donošenjem Odluke koja se objavljuje u Narodnim novinama, najkasnije do kraja studenog tekuće godine, sa stupanjem na snagu 1. siječnja iduće godine, a primjenjuje se do donošenja nove odluke. Stoga su jedinice lokalne samouprave Odluku svog predstavničkog tijela, dužne dostaviti Ministarstvu financija, Poreznoj upravi u roku od osam dana od dana njezina donošenja radi objave na mrežnim stranicama Porezne uprave.

Navedeno znači da je za primjenu od 1. siječnja 2024. godine, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave potrebno donijeti:

- Odluku kojom se određuje visina poreznih stopa, te istu objaviti u Narodnim novinama do kraja 2023. godine.
Međutim, ako predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ne donese odluku kojom će propisati visinu poreznih stopa u propisanom roku, tada se određuje stopa poreza na dohodak od 20% na poreznu osnovicu do visine 50.400,00 eura i 30% na dio porezne osnovice koji prelazi iznos od 50.400,00 eura.
- Odluku kojom se stavlja van snage odluke o prirezima porezu na dohodak/Odluke o izmjenama Odluke (u kojima su propisani prirezi), te
- Odluke u kojima se propisuju lokalni porezi, ako predstavničko tijelo ima potrebu mijenjati/donijeti Odluku o lokalnim porezima, i to najkasnije do 15. prosinca 2023.

7. Utvrđivanje poreza na kuće za odmor

Prema čl. 25. Zakona, obveznici plaćanja poreza na kuće za odmor su pravne i fizičke osobe–građani, koji su vlasnici kuća za odmor. Kućom za odmor smatra se svaka zgrada ili dio zgrade ili stan koji se koriste povremeno ili sezonski. Ako pravna ili fizička osoba–građanin, posjeduje dvije kuće ili dva stana, od kojih jednu koristi za stanovanje u mjestu gdje ima stalno prebivalište, a u drugom mjestu ima kuću ili stan koji se koristi povremeno tijekom godine, tada se ta druga kuća smatra kućom za odmor i podliježe plaćanju poreza na kuće za odmor.

Plaćanju poreza na kuće za odmor podliježu i sve naslijeđene kuće, kao i kuće koje su možda izgrađene bez građevinske dozvole, ako se koriste povremeno ili sezonski. Ako je kuća za odmor u izgradnji, porez se plaća samo na korisnu površinu dijela kuće koja se može koristiti. Postoje li dva ili više suvlasnika nad kućom za odmor, tada je svaki od njih porezni obveznik za dio kuće što je ima u vlasništvu i svaki osobno dobiva rješenje o razrezu poreza.

7.1. Što se ne smatra kućom za odmor

Kućom za odmor ne smatraju se gospodarske zgrade koje nisu stambeni prostori, već služe isključivo za smještaj poljoprivrednih

strojeva, odlaganja oruđa i drugog pribora, kao što su klijeti, ribarske kuće te druge građevine koje se koriste za poljoprivrednu proizvodnju ili se podižu na kratko vrijeme i upotrebljavaju privremeno.

Pri određivanju poreza na kuće za odmor, prisutne su dvojbe oko utvrđivanja razlike između klijeti i kuće za odmor, pri čemu za njihovo razlikovanje nije bitna površina kao ni uređenost ili opremljenost zgrade, već činjenica koristi li se zgrada povremeno za odmor i oporavak ili ne. Pod pojmom klijeti, podrazumijeva se takva zgrada u vlasništvu građana, koja se ne može koristiti za odmor ili oporavak, nego služi isključivo kao gospodarski objekt namijenjen poljoprivrednoj proizvodnji, preradi i čuvanju voća i povrća s posebnim prostorom za odlaganje i čuvanje oruđa i alata, pa se na nju ne plaća porez na kuće za odmor. Ako se neka zgrada koristi i kao gospodarski objekt i kao zgrada za odmor, porez se utvrđuje samo za onaj dio zgrade koji se koristi za odmor.

Kućom za odmor smatra se svaka zgrada koja je dovršena toliko da se može koristiti povremeno ili sezonski, što minimalno podrazumijeva da je na objektu postavljena vanjska stolarija te da postoji sanitarni čvor.

7.2. Prošireni raspon za plaćanje poreza na kuće za odmor

Porez na kuće za odmor za 2023. godinu plaća se od 0,66 eura do 1,99 eura/m² korisne površine kuće za odmor, a porezno rješenje o obvezi plaćanja poreza, može donijeti upravno tijelo jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave ili nadležna ispostava Porezne uprave, ako je općina ili grad, svojom odlukom prenijela na Poreznu upravu poslove utvrđivanja te naplatu poreza na kuće za odmor.

Prema izmjenama Zakona, visinu poreza na kuće za odmor od 1. siječnja 2024. godine, gradovi i općine mogu samostalno propisivati u proširenom rasponu **od 0,60 eura do 5,00 eura/m²** korisne površine. Prilikom predlaganja niže granice poreza na kuće za odmor od 0,60 eura/m², uzeto je u obzir načelo ekonomičnosti za provedbu poreznog postupka, dok je pri određivanju gornje granice od 5,00 eura/m², primijenjeno načelo pravednosti u određivanju visine poreza na kuće za odmor.

ističemo...

Prema tome, za potrebe plaćanja poreza na kuće za odmor, u svojoj odluci predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave utvrđuje visinu poreza na kuće za odmor, a ovisno o mjestu, starosti, stanju infrastrukture te drugim okolnostima bitnim za korištenje kuće za odmor u rasponu **od 0,60 eura do 5,00 eura/m²**, te i nadležno porezno tijelo za utvrđivanje i naplatu poreza.

TELEFON ZA KONSULTACIJE
Ponedjeljkom i četvrtkom
od 11.00 do 15.30 sati,
utorkom, srijedom i petkom
od 8.30 do 13.00 sati.

01/48 36 046 i 01/49 21 739

7.3. Nova odredba o obvezi plaćanja poreza na kuće za odmor

ističemo...

Radi ujednačenog postupanja poreznih tijela na području svih Jedinica lokalne samouprave, prema čl. 25.st.2. Zakona, dodana nova odredba prema kojoj **obveza plaćanja poreza na dohodak s osnove obavljanja djelatnosti iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima te organiziranja kampova, prema odredbama posebnog propisa o porezu na dohodak, nema utjecaja na utvrđivanje statusa kuće za odmor.**

Naime, PU je ranije u mišljenjima MF KLASA:410-15/22-01/14; URBROJ:513-07-21-01/22-2 od 11. studenog 2022. godine te mišljenju KLASA:410-01/19-01/1603; URBROJ:513-07-21-01/19-2 od 7. listopada 2019. godine, koja se mogu pronaći na mrežnim stranicama PU, istaknula da su porez na kuće za odmor i porez na dohodak u paušalnom iznosu s osnove obavljanja djelatnosti iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima te organiziranja kampova, dva različita poreza, pri čemu se:

- prema čl. 57. st. 2. Zakona o porezu na dohodak, porez na dohodak ostvaren od imovine po osnovi iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima, i organiziranjem kampova, može utvrđivati u paušalnom iznosu po osnovi obavljanja djelatnosti, dok se
- prema čl. 20. Zakona o lokalnim porezima–vlasniku kuće za odmor utvrđuje obveza plaćanja poreza na kuće za odmor ako se nekretnina koristi povremeno ili sezonski, pri čemu je svakoj jedinici lokalne samouprave dana mogućnost da samostalno odlučuje o uvođenju poreza na kuću odmor.

Navedeno postupanje nadležnih poreznih tijela za utvrđivanje i naplatu poreza na kuće za odmor prema izdanim mišljenjima, samo je sada dodano i u odredbe Zakona o lokalnim porezima, kako bi se osiguralo jednako postupanje i dodatno osigurala jasnoća zakonskih odredbi.

Prema tome, osim proširenog raspona za plaćanje poreza na kuće za odmor, predmet utvrđivanja kao i izuzeće od obveze plaćanja poreza na kuće za odmor, prema izmjenama Zakona od 1. siječnja 2024. godine ostao je nepromijenjen.

7.4. Izmjene vrijednosti imovine na koju se plaća poreza na nasljedstva i darove

Obveznici plaćanja poreza na nasljedstva i darove su fizičke i pravne osobe koje na području RH naslijede, primile na dar ili stekle po drugoj osnovi bez naknade imovinu na koju se plaća porez na nasljedstva i darove. Ako se nasljednik odrekne nasljedstva ili ga ustupi u ostavinskom postupku, porez na nasljedstva i darove plaća osoba kojoj je nasljedstvo pripalo ili joj je ustupljeno.

Porez na nasljedstva i darove plaća se po stopi od 4%, pri čemu osnovicu poreza na nasljedstva i darove utvrđuje nadležno porezno tijelo.

Odredbama čl. 4. st.1. i 2. Zakona, propisano je da se porez na nasljedstva i darove plaća na gotov novac, novčane tražbine i vrijednosne papire (vrijednosnice) te na pokretnine, ako je pojedinačna

tržišna vrijednost pokretnina veća od 6.636,14 eura na dan utvrđivanja porezne obveze.

No, porez na nasljedstva i darove ne plaća se ako se na naslijeđeni ili darovani gotov novac, novčane tražbine, vrijednosne papire (vrijednosnice) te pokretnine plaća neki drugi porez prema posebnom propisu.

Prema izmjenama čl. 4. Zakona, a radi praktičnosti u primjeni, iznos od 6.636,14 eura, zamijenjen je iznosom od 6.700,00 eura.

ističemo...

Prema tome, od 1. siječnja 2024. godine, porez na nasljedstva i darove plaćaju pravne i fizičke osobe koje na teritoriju RH naslijede ili primile na dar ili steknu po nekoj drugoj osnovi bez naknade gotov novac, novčanu tražbinu i vrijednosne papire (vrijednosnice) te na pokretnine, ako je pojedinačna tržišna vrijednosti veća od **6.700,00 eura** na dan utvrđivanja porezne obveze.

8. Utvrđivanje poreza na cestovna motorna vozila

Obveza plaćanja poreza na cestovna motorna vozila (dalje: CMV) utvrđuje se jednom godišnje donošenjem poreznog rješenja od strane jedinica područne (regionalne) samouprave, i to neposrednim rješavanjem bez provedbe ispitnog postupka. Porez na CMV plaćaju pravne i fizičke osobe koje su na dan registracije odnosno ovjere produženja važenja prometne dozvole, vlasnici osobnih automobila, motocikala, lakih četverocikala i četverocikala.

Međutim iznimno, ako je CMV u vlasništvu leasing društva ili pravne ili fizičke osobe koja daje u najam vozilo, ili ako je CMV u vlasništvu prave osobe, a korisnik je podružnica te pravne osobe, tada je obveznik plaćanja poreza na CMV korisnik leasinga ili najma vozila ili podružnica pravne osobe koji su upisani u prometnu dozvolu vozila.

Navedena zakonska odredba prema kojoj se kao obveznik plaćanja poreza na CMV smatra korisnik leasinga a ne vlasnik leasinga, zaustavila se praksa „prefakturiranja“ navedenog poreza na korisnika leasinga. Naime, leasing društva su obvezu za CMV prevaljivala na korisnika leasinga, pri čemu se obveza na CMV više nije mogla smatrati porezom već uslugom, tako je vlasnik leasinga od korisnika, navedenu svotu morao uvećati za PDV, što je dodatno povećavalo troškove korisniku leasinga.

Porez na CMV se plaća ovisno o godini starosti i snazi motora izraženoj u kilovatima, pri čemu naplatu poreza na CMV temeljem rješenja, obavlja pravna osoba koja u svom sastavu ima stanicu za tehnički pregled vozila.

Međutim, prema čl. 12. Zakon propisano je da se porez na CMV ne plaća na vozila Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, na vozila tijela državne uprave, na vozila zdravstvenih ustanova, vatrogasnih jedinica, diplomatskih i konzularnih predstavništava i stranoga diplomatskog osoblja, na posebna vozila kojima vlasnici obavljaju registriranu djelatnost za prijevoz umrlih i taksi-službu te vozila prilagođena za prijevoz osoba s invaliditetom.

Nadalje, porez na CMV ne plaćaju osobe koje su u cijelosti bile oslobođene plaćanja carine i PDV-a pri nabavi vozila.

Ako je tijekom kalendarske godine nabavljeno cestovno motorno vozilo koje do tada nije bilo registrirano, vlasnik toga vozila plaća godišnji porez na CMV ali umanjen za dio godine prije nabave vozila. Jednako tako, pri promjeni vlasništva cestovnog motornog vozila

tijekom kalendarske godine, novi vlasnik ne plaća porez na CMV ako je taj porez bio utvrđen prijašnjem vlasniku.

8.1. Izmjene poreza na cestovna motorna vozila

Prema izmjeni čl. 11. st. 3. Zakona, porez na CMV za osobne automobile, motocikle, lake četverocikle i četverocikle će se utvrđivati prema snazi motora iskazanoj u kW i godinama starosti, a prema vrijednostima iskazanim u tabelama:

Tabela br. 4. – Porez na CMV za osobne automobile:

Ako je snaga motora		Plaća se eura		
preko kW	do kW	do 2 godine starosti	od 2 do 5 godina starosti	od 5 do 10 godina starosti
	55	40,00	33,00	27,00
55	70	53,00	46,00	33,00
70	100	80,00	66,00	53,00
100	130	119,00	93,00	80,00
130		199,00	159,00	133,00

Tabela br. 5. – Porez na CMV za motocikle:

Ako je snaga motora		Plaća se eura		
preko kW	do kW	do 2 godine starosti	od 2 do 5 godina starosti	od 5 do 10 godina starosti
	20	13,00	11,00	7,00
20	50	27,00	20,00	13,00
50	80	66,00	53,00	40,00
80		159,00	133,00	106,00

Tabela br. 6. – Porez na CMV za lake četverocikle i četverocikle:

Ako je snaga motora		Plaća se eura		
preko kW	do kW	do 2 godine starosti	od 2 do 5 godina starosti	od 5 do 10 godina starosti
	4	7,00	5,00	4,00
4	10	11,00	8,00	7,00
10	15	16,00	13,00	11,00
15		19,00	16,00	13,00

8.2. Izmjene poreza na plovila

Obveza plaćanja poreza na plovila propisana je za sve pravne i fizičke osobe koje su vlasnici registriranih plovila. Za potrebe utvrđivanja poreza na plovila, plovilom se smatra brod (jahta ili brodica) i čamac unutarnje plovidbe koji služi razonodi, športu ili rekreaciji.

Porez na plovila plaća se godišnje, a visina poreza utvrđuje se rješenjem ovisno od:

- dužine plovila iskazanoj u metrima,
- snazi motora iskazanoj u kW,
- je li plovilo ima kabinu na motorni pogon te
- je li plovilo ima kabinu s pogonom na jedra.

Prema izmjeni čl. 14. st. 2. Zakona, porez na plovila od 1. siječnja 2024. godine, plaćao se prema iskazanim vrijednostima u tabelama:

Tabela br. 7. – Porez na plovila bez kabine:

Ako je dužina plovila u metrima		Plaća se eura		
		Snaga motora (kW)		
preko	do	do 30	preko 30 do 100	preko 100
5	7	-	27,00	53,00
7	10	13,00	40,00	66,00
10	-	27,00	60,00	80,00

Tabela br. 8. – Porez na plovila s kabinom na motorni pogon:

Ako je dužina plovila u metrima		Plaća se eura			
		Snaga motora (kW)			
preko	do	do 30	preko 30 do 100	preko 100 do 500	preko 500
5	7	-	27,00	40,00	-
7	10	27,00	53,00	66,00	332,00
10	12	40,00	66,00	133,00	465,00
12	-	53,00	133,00	398,00	664,00

Tabela br. 9. – Porez na plovila s kabinom i pogonom na jedra:

Ako je dužina plovila u metrima		Plaća se eura			
		Snaga motora (kW)			
preko	do	do 10	preko 10 do 25	preko 25 do 50	preko 50
5	7	-	40,00	53,00	66,00
7	10	27,00	80,00	133,00	265,00
10	12	40,00	106,00	265,00	398,00
12	-	53,00	199,00	398,00	531,00

Porez na plovila plaća se prema rješenju o utvrđivanju poreza koje donosi nadležno porezno tijelo na području kojeg je plovilo registrirano, i to u roku od 15 dana od dana dostave rješenja o utvrđivanju poreza.

Međutim, porez na plovila ne plaća se na plovila kojima se obavlja registrirana djelatnost, kao i na brodice u vlasništvu domicilnog stanovništva na otocima koje služe za nužnu organizaciju života i održavanje posjeta na otocima.

Porez na plovila prihod je jedinice područne (regionalne) samouprave na području koje je plovilo registrirano.

9. Utvrđivanje poreza na automate za zabavne igre

Porez na automate za zabavne igre, plaća se na automate za zabavne igre koji se stavljaju u uporabu u zabavnim klubovima, ugostiteljskim objektima, javnim objektima i drugim javnim prostorima. Automati za zabavne igre mogu se stavljati u pogon pomoću kovanića, žetona ili uz naplatu, pri čemu igrač ne ostvaruje dobitak u novcu, stvarima ili pravima. Svaki automat koji je zatečen u uporabi protivno navedenim odredbama, oduzet će se privremeno do okončanja prekršajnog postupka, pri čemu troškove privremenog oduzimanja automata snosi vlasnik ili korisnik automata.

Automati za zabavne igre podijeljeni su u dvije skupine, A i B.

- 1) automati skupine A uključuju: videoigre, simulatore i druge elektroničke automate za zabavu na kojima igrač ne ostvaruje dobitak,
- 2) automati skupine B uključuju: fliper, biljar, hokej, stolni nogomet, pikado i druge mehaničke automate.

Jasnije uređenje primjene Zakona o lokalnim porezima u dijelu koji se odnosi na automate za zabavne igre, propisano je Pravilnikom o priređivanju zabavnih igara (Nar. nov., br. 1/17.). Prema čl. 2. navedenog Pravilnika utvrđeno je da automate za zabavne igre može postavljati i zabavne igre na automatima za zabavu može priređivati samo pravna ili fizička osoba registrirana za tu djelatnost. Zabavne igre se mogu priređivati na automatima za zabavne igre, u posebno uređenim zabavnim klubovima, ugostiteljskim objektima, javnim objektima i drugim javnim prostorima (trgovački centri, sportske dvorane, stadioni, benzinske pumpe, tržnice, željezničke, autobusne te aerodromske čekaonice, turističke plaže, luna parkovi i drugo).

Automati za zabavne igre ne mogu se postavljati u ugostiteljskim objektima koji se nalaze unutar prostorija obrazovnih i zdravstvenih ustanova, unutar prostorija tijela državne uprave, te prostorija lokalne i područne (regionalne) samouprave.

9.1. Izmjene poreza na automate za zabavne igre

Obveznik plaćanja poreza na automate za zabavne igre je pravna ili fizička osoba koja automate za zabavne igre stavlja u uporabu u zabavnim klubovima, ugostiteljskim objektima, javnim objektima i drugim javnim prostorima.

Prema izmjeni čl. 18. st. 1. Zakona, porez na automate za zabavne igre od 1. siječnja 2024. godine, plaćao se mjesečno u iznosu od **13,30 eura po automatu**, umjesto dosadašnjeg mjesečnog iznosa koji iznosi 13,27 eura, a koji se iznos zaokružio na način da se postigne jednostavnost u primjeni bez prevelikog financijskog opterećenja za obveznike plaćanja navedenog poreza.

Međutim, porez na automate za zabavne igre ne plaća se na automate za zabavu vrste biljar ako imaju na vidnom mjestu istaknutu markicu Hrvatskog biljarskog saveza.

Porez na automate za zabavne igre plaća se prema mjestu gdje se automat za zabavne igre stavlja u uporabu, i prihod je jedinice područne (regionalne) samouprave prema mjestu gdje se automat za zabavne igre stavlja u uporabu.

10. Obavijest jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave o provođenju savjetovana s javnošću

Radi utvrđivanja dužnosti predstavničkih tijela jedinica lokalna samouprave za donošenje Odluka, koje su osim Zakonom o lokalnim porezima propisane i Zakonom o porezu na dohodak, **na mrežnim stranicama PU od 13 studenog 2013. godine, objavljena je obavijest u kojoj se daje:**

- Uputa o procedurama i rokovima donošenja Odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- Predložak Odluke kojom se stavljaju van snage odluke o prirezima porezu na dohodak/Odluke o izmjenama Odluke (u kojima su propisani prirezi)
- Predložak Odluke u kojima se propisuju lokalni porezi (ako predstavničko tijelo ima potrebu mijenjati/donijeti Odluku o lokalnim porezima) i to najkasnije do 15. prosinca 2023.

Prema navedenoj obavijesti, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su:

- a) **dopuniti Plan savjetovanja sa zainteresiranom javnošću** na način da u Plan uvrste predmetne odluke te obavijeste javnost o izmjeni plana, ukoliko to već nisu učinile. Dopuna Plana može se provesti prije stupanja zakonskog paketa na snagu.

Plan savjetovanja s javnošću sadrži naziv propisa, općeg akta ili dokumenta za koji se provodi savjetovanje, očekivano vrijeme njegova donošenja ili usvajanja, okvirno vrijeme provedbe internetskog savjetovanja te druge predviđene načine na koje se namjerava provesti savjetovanje, kao što su javne rasprave, distribucija nacрта propisa zainteresiranoj javnosti elektroničkom poštom, sudjelovanje u radnim skupinama i drugo.

b) **provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću** u trajanju od 30 dana putem internetske stranice ili središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanje s javnošću.

Savjetovanje se provodi objavom nacрта propisa, općeg akta odnosno drugog dokumenta, s obrazloženjem razloga i ciljeva koji se žele postići donošenjem propisa, akta ili drugog dokumenta te pozivom javnosti da dostavi svoje prijedloge i mišljenja.

ističemo...

Obvezatnost provođenja javnog savjetovanja odnosi se na Odluke kojim se utječe na interese poreznih obveznika. Primjerice, ako se donosi nova odluka ili ako se mijenjaju i/ili dopunjuju i drugi dijelovi odluke (npr. promjena visine poreza na kuće za odmor i sl.) nužno je provesti savjetovanje u trajanju od 30 dana.

c) **izraditi Izvješće o savjetovanju s javnošću** a po isteku roka za dostavu mišljenja i prijedloga jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su, koje sadrži zaprimljene prijedloge i primjedbe te očitovanja s razlozima za neprihvatanje pojedinih prijedloga i primjedbi. Izvješće je potrebno objaviti na internetskoj stranici ili središnjem državnom portalu za savjetovanje s javnošću.

Preporuča se jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave da prilikom određivanja vremenskog rasporeda aktivnosti za donošenje predmetnih odluka planiraju adekvatno vrijeme za izradu Izvješća o provedenom savjetovanju. Predmetne odluke mogle bi povećati interes javnosti za sudjelovanje u javnom savjetovanju, a slijedom toga i broj komentara koje je potrebno obraditi u Izvješću koje se obavezno dostavlja predstavničkom tijelu. Prijedloge predmetnih odluka sa Izvješćem o provedenom savjetovanju potrebno je dostaviti predstavničkom tijelu na usvajanje u rokovima propisanim Statutom i/ili Poslovnikom lokalne jedinice.

d) **Po okončanju postupka donošenja odluka na predstavničkom tijelu, najkasnije do kraja 2023. odnosno do 15. prosinca 2023. godine, iste je potrebno objaviti u Narodnim novinama** –Odluke kojom će utvrditi visinu poreznih stopa (više i niže) za godišnji porez na dohodak odnosno službenom glasniku jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Odluke kojom se stavljaju van snage odluke o pririzima porezu na dohodak/Odluke o izmjenama Odluke u kojima su propisani pririzi te Odluke u kojima se propisuju lokalni porezi (ako predstavničko tijelo ima potrebu mijenjati/donijeti Odluku o lokalnim porezima) s danom stupanja na snagu 1. siječnja 2024. godine.

ističemo...

Odluku, osim odluke kojom se uređuje ukidanje prireza porezu na dohodak, potrebno je bez odgode dostaviti PU u roku od osam dana od dana njezina donošenja na mail **lokalni.porezi@porezna-uprava.hr** radi objave na mrežnim stranicama Porezne uprave.

10.1. Odluka kojom se stavlja van snage Odluka o pririzu poreza na dohodak

Odluke koje su jedinice lokane samouprave donijele:

- 1) za potrebe plaćanja poreza na potrošnju: visinu stope poreza na potrošnju i nadležno porezno tijelo za utvrđivanje i naplatu poreza,
- 2) za potrebe plaćanja poreza na kuće za odmor: visinu poreza na kuće za odmor, a ovisno o mjestu, starosti, stanju infrastrukture te drugim okolnostima bitnim za korištenje kuće za odmor, i nadležno porezno tijelo za utvrđivanje i naplatu poreza,
- 3) za potrebe plaćanja poreza na korištenje javnih površina: što se smatra javnom površinom, visinu, način i uvjete plaćanja poreza na korištenje javnih površina, kao i nadležno porezno tijelo za utvrđivanje i naplatu poreza,

predstavničko tijelo, ako ima potrebu za izmjenom, može te **Odluke izmijeniti do 15. prosinca 2023.** godine u skladu s odredbama Zakona, a **kako bi stupile na snagu 1. siječnja 2024.** godine.

ističemo...

Međutim, ako jedinica lokalne samouprave ne uskladi predmetne Odluke s odredbama Zakona do 15. prosinca 2023., takva Odluka se primjenjuje u dijelovima koji nisu u suprotnosti s odredbama Zakona. **To znači da se od 1. siječnja 2024. godine, više neće obračunavati pririz porezu na dohodak, a neovisno o odluci jedinica lokalne samouprave.**

Važeće Odluke koje su jedinice lokalne samouprave donijele u skladu s čl.42. st.1. Zakona o lokalnim porezima, ostaju na snazi do 31. prosinca 2023. godine. Nadalje i svi postupci utvrđivanja i naplate lokalnih poreza za započeti po Zakonu o lokalnim porezima, završit će se po odredbama toga Zakona.

11. Zaključak

Kako bi se povećala fiskalna autonomija te smanjila ovisnost jedinica lokalne samouprave o prijenosima središnje države, sukladno odredbama čl. 9. toč. 3. Europske povelje o lokalnoj samoupravi, došlo je do nužnih promjena u više zakonskih propisa, a osobito u Zakonu o porezu na dohodak, Zakonu o lokalnim porezima te Zakonu o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prema navedenoj Povelji najmanje dio prihoda lokalnih jedinica mora proizlaziti iz lokalnih poreza i naknada, čije stope, u granicama utvrđenim zakonom, određuju same lokalne jedinice.

Radi ukidanja prireza porezu na dohodak, gradovima i općinama daje se mogućnost da samostalno svojim odlukama, upravljaju visinom poreznih stopa za dohotke koje ostvaruju fizičke osobe a koji se ne smatraju konačnim. Međutim, ostali parametri za obračun poreza na dohodak kao što su to osobni odbici, odbici za uzdržavane člano-

